

Jon Iver Grue

Med penn, notatblokk og kamera i over 40 år

Per Magne Grue var journalist i Østlendingen i over 40 år. Med penn, notatblokk og fotoapparat trålet han bygder og grender i Nord-Østerdal, alltid på jakt etter gode reportasjer med bilder av nord-østerdøler i hverdag og fest.

Journalistkolleger fant opp kallenavnet «Petrus» på faren min. Det ble også signaturen han brukte i mange sammenhenger som «bladfyk». Han elsket jobben sin og var journalist helt ut til fingerspissene. Mest kjent ble han for sin gode penn, men han var også en habil fotograf. Gjennom sitt journalistiske virke rendyrket han det gode fototet på samme måte som det skrevne ord. Han satte virkelig sin ære i at det skulle være en sammenheng mellom tekst og bilder i reportasjene.

Fotoutstyret da «Petrus» begynte som journalist tidlig på 1950-tallet kan selvfølgelig ikke sammenliknes med i dag. I tillegg fantes det bare svart/hvittfilmer og var langt fram til det digitale fotoet. Men om kameraet var enkelt ble det gode bilder likevel. Sjøl skaffet han seg tidlig et Rolleiflex. Det var det første tøyde speilreflekskameraet og dannet skole for datidens kameraer. Det tyskproduserte fotoapparatet var den vanligste profesjonelle kameramodellen og ble brukt av flertallet fotojournalister.

Denne Rolleiflexen kjøpte Per Magne Grue på 1950-tallet. Kameraet oppbevarte han senere som en dyrebar skatt og den er fortsatt fullt intakt.

«Petrus» slet ut mange fotoapparater etter dette, og selv om han sluttet å bruke Rolleiflexen hadde kameraet en spesiell plass i hjertet hans. Han oppbevarte det som en dyrebar skatt og tok det bare fram når andre fotointeresserte kom på besøk. Som det klenodiet det er står det fortsatt godt bevart i ska-

*Per Magne Grue på oppdrag med fotoapparatet i hånda og notatblokka i lomma.
Bildet ble trolig tatt først på 1980-tallet. Foto: Jon Meli.*

pet. Det er fullt intakt og skulle vært artig å prøve en gang!

Gjennom 1970-, 80- og deler av 90-tallet opplevde «Petrus» det teknologiske framskrittet på mange området, sjøl om han aldri knipset et bilde med digitalkamera. Som journalist og fotograf av den gamle skolen ble det nok litt for avansert for ham. Det var likevel et langt sprang fra å fremkalle svart/hvitt filmer – for å styrte i all hast ned på togstasjonen og sende negativene med toget til Elverum – til fotosenderen kom på 1980-tallet. Det hendte nemlig mer enn én gang at han kom for sent på perongen. Da var det bare å kaste seg i bilen og kjøre det remmer og tøy holdt før toget rakk til Alvdal.

Østlendingen hadde helt sikkert gode intensjoner med å investere i fotosenderen, men det lettet ikke presset på en allerede overstresset journalist. Fra nå av måtte han ikke bare skrive ut sakene og framkalle bildene før deadline. I sene kveldstimer skulle han også lage kopier på mørkerommet. Bildekopiene trengte tid på å tørke, før de ble satt på en valse på fotosenderen og langsomt tikket inn til hovedredaksjonen. Heldigvis ble det mye lettere med framkalingsmaskin og annet finurlig sendeutstyr utover på 1990-tallet.

Hummelfjellulykken i 1956, da «Petrus» gikk på lånte ski til flyrakket og ble den første fotografen som tok bilder, var definitivt et skup og litt av en journalistisk bragd. I tillegg til Østlendingen sto bildet på trykk i mange andre aviser.

Faren min hadde en nysgjerrighet som er iboende hos mange journalister. Med sitt trygge og lune vesen kom han tett på folk. Han intervjuet kongelige,

statsministere, idrettskjendiser og andre høytstående, men jeg tror nok møtet med hverdagsmennesket ofte gjorde vel så stort inntrykk. Spesielt hadde han sansen for de nøysomme sliterne som ikke stakk seg fram. De var ofte fargerike personligheter og fortalte sterke historier om livet de hadde levd. Mange ganger snakket faren min med ærbødighet og respekt om den gamle eneboeren som bodde på en karrig og avsides fjellgård øverst i Follidal. Bildet han tok av en værbit og krokrygget gubbe som stavrer seg over gårdstunet med vindskjeve tømmerhus taler sitt eget språk. Det henger på veggen i kjellerstua hjemme, like skrukkete og slitt som fjellgubben var sjøl.

«Petrus» tok også mange bilder i familiære sammenhenger. Om vi var på ferieturer og i selskaper, på hytta i Kjurrudalen, eller på turer i skog og mark, var fotoapparatet alltid med. Som fotoobjekter kunne det nok hende vi syntes det var kjedsomt å posere på hans direktiver, men jeg er veldig glad for det i dag. Fotoalbumene er fulle av bilder fra barndommen og oppveksten. Gode minner som jeg for alltid vil ha med meg.

Per Magne Grue ble født i 1926 og vokste opp på småbruket Liheim i Dalsbygda. Han døde i 2011, nær 85 år gammel.

Om forfatteren

Jon Iver Grue, født 1960. Bosatt Tynset/Dalsbygda. Frilansjournalist, skriver for ukeblader, fagblader, Østlendingen og andre aviser og publikasjoner. Sønn av den i artikkelen omtalte journalisten Per Magne Grue.